

Praktická Erasmus stáž: Německo, program Erasmus

Stážistka: Anna Tomanová (Obor: Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita)
Instituce, místo pobytu na stáži: Pons Asini PG, restauratoren partnerschaft LINKE & DÄHNE, Anklam, Riedebeck, Drážďany, Wörlitz (Německo)

Termín: 11.7. – 17.9. 2016

Cíle stáže:

Cílem mé stáže bylo prohloubení praktických zkušeností i teoretických znalostí v oblasti restaurování nástěnné malby. Rovněž jsem se chtěla seznámit s přístupem k restaurování v zahraničí a tak získat srovnání k restaurátorské praxi v České republice. Dále jsem si od stáže slibovala rozšíření anglické slovní zásoby v oblasti odborné terminologie.

Popis pracoviště či hostitelské instituce:

Celou mou stáž zaštiťoval pan Arnulf Dähne ze společnosti Pons Asini PG, restauratoren partnerschaft LINKE & DÄHNE, ovšem během pobytu jsem spolupracovala s několika různými restaurátory. Prvních 6 týdnů se skupinou restaurátorek tvořenou Anikou Basemann, Annou-Sarou Buchheim a Soniou Cardenas, následující 4 týdny pod vedením restaurátora Albrechta Körbera. Všichni se specializují na restaurování nástěnné malby.

Aktivity realizované během stáže:

Během stáže jsem měla příležitost podílet se na rozličných projektech restaurátorů, s nimiž jsem spolupracovala, na různých místech Německa. Prvním projektem bylo restaurování (tmelení spár a defektů zdiva a omítky, injektáž, čištění iontoměnič) stropu a stěn dvou bočních kaplí v Marienkirche v Anklam, jejichž výmalba pochází z 19. stol. a v některých místech se dochovala původní gotická výmalba. V kostele v Riedebecku jsme čistili podlahu z původních románských keramických dlaždic a cihel od vápenného nátěru. Na zámku Wörlitz jsme pracovali na nástropních malbách z 18. stol. (průzkum, odběr vzorků, konsolidace jeseteřím kličem) a v kostele Leubnitz-Neuostra v Drážďanech jsme odsolovali pískovcovou kazatelnu ze 16. stol. a snímali novější přemalby.

Přínos a zhodnocení stáže:

Největším přínosem zahraniční stáže pro mne byla možnost samostatné a dlouhodobější práce v praxi. A to pod vedením odborníků, jejichž postup jsem mohla sledovat a kteří se mi v rámci svých možností věnovali, ať už praktickou ukázkou nebo zodpovídáním mých dotazů. Práce na více projektech mi umožnila vyzkoušet si mnoho pro mě dosud neznámých technik a poznat techniky a technologie u nás méně používané.

Neustálá komunikace v anglickém jazyce mi pomohla k větší plynulosti vyjadřování, rovněž jsem se seznámila s novými termíny z oblasti restaurování.

Dalším přínosem praxe v zahraničí bylo navázání kontaktů s německými kolegy.

V neposlední řadě jsem díky práci v různých lokalitách poznala různé oblasti východního Německa s jejich památkami a historií. Volný čas jsem využívala k cestování a objevování okolí.

Domnívám se, že tato praktická stáž byla po všech stránkách přínosná pro mou budoucí restaurátorskou praxi.

Fotodokumentace ze studentské odborné stáže

Marienkirche, Anklam - pokrývání klenby japonským papírem

Marienkirche, Anklam – klenba v průběhu čištění iontoměničů

zámek Würzburg

zámek Würzburg – konsolidace zlaceného rámování nástěnné malby

kostel Leubnitz-Neuostra, Drážďany – odsolovací zábal na kazatelně